

Uitgangspuntennota 2023 GGD Noord- en Oost-Gelderland voor beeldvormende raad

naam opsteller: L. van Leeuwe
telefoonnummer: 377 319
e-mailadres: l.vanleeuwe@doetinchem.nl

Te besluiten om:

1. De reactie op de Uitgangspuntennota 2023 GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) vast te stellen waarin het bestuur van de GGD wordt verzocht om:
  - a. de gevraagde extra financiële investeringen voor de uitwerking van de zeven aandachtspunten 'takendiscussie' de komende jaren daartoe strikt te beperken; daarbij benadrukken wij het belang om de (financiële) voordelen van samenwerking op te zoeken;
  - b. gemeenten bij de uitwerking van de zeven aandachtspunten aan de voorkant te betrekken bij de concrete invulling, voor zover deze inhoudelijk en direct relevant voor gemeenten zijn;
  - c. medewerking daar waar wij de dienstverlening van meer nabij willen monitoren op inzet en resultaat;
  - d. gemeenten op de hoogte te houden van de resultaten van de uitwerking van de zeven aandachtspunten.
2. Het dagelijks bestuur van de GGD NOG daarvan in kennis te stellen.
3. De financiële gevolgen te vertalen in de gemeentebegroting 2023 op basis van de definitieve cijfers uit de programmabegroting 2023 GGD NOG.

Inleiding

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) wil de gemeenteraden en de colleges van burgemeester en wethouders in staat stellen om vroegtijdig te sturen op de inhoudelijke en financiële kaders voor de begroting 2023. Daarom wordt de Uitgangspuntennota 2023, waarin deze kaders staan beschreven, aan u voorgelegd. Het DB verzoekt de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten om vóór 1 maart 2022 hun zienswijzen toe te zenden.

De GGD houdt rekening met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022. Zij stelt een overdrachtsdocument op voor het nieuwe bestuur dat vanaf haar aantreden verantwoordelijk wordt voor de programmabegroting 2022.

Argumenten

1.1 Het inhoudelijke kader sluit aan op gemaakte afspraken, beleid en ontwikkelingen.

De uitgangspuntennota blijft in lijn met de Bestuursagenda 2019 – 2023 van de GGD, ons (verlengde) beleidskader volksgezondheid 2017-2020, ons (verlengde) beleidskader sociaal domein 2017-2020 en verschillende uitvoeringsagenda's. De thema's van het landelijke en regionale preventieakkoord evenals van de bijbehorende landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 keren terug in het pleidooi voor preventie en betere inzet Publieke gezondheid. Centraal staan de aandachtspunten voortvloeiend uit de takendiscussie, de aanpak van COVID-19 en bijbehorend (landelijke) pleidooi voor verbeterde preventie (Publieke) gezondheid. De inzet is een robuustere, flexibelere en op termijn kostenefficiëntere GGD, die collectieve preventie ten behoeve van gezondheidswinst vorm en inhoud weet te geven.

1.1.1 Het inhoudelijke kader gaat uit van de uitkomsten van de takendiscussie.

De takendiscussie is op 18 november 2021 afgerond. De uitkomsten doen recht aan de inbreng van GGD en de 22 deelnemende gemeenten. U bent tussentijds geïnformeerd en erbij betrokken geweest.

De uitgangspuntennota baseert zich allereerst op de aandachtspunten die uit deze afgeronde takendiscussie voortvloeien.

1. Beter inspelen op de vraag van gemeenten en haar inwoners door meer ruimte voor goed relatie- en projectmanagement.
2. Vanuit partnerschap meerjarige afspraken maken over niet onder de inwonerbijdrage vallende taken, die een structureel karakter hebben.
3. Beter gebruik maken van data in het faciliteren van gemeenten en het wegnemen van veiligheidsrisico's.
4. Een aantrekkelijker werkgever worden voor artsen en verpleegkundigen in de sterk veranderde arbeidsmarkt o.a. door een herwaardering van functies.
5. Versterken van de bedrijfsvoering (inkoper en tijdelijke versterking P&O).
6. Beter gebruikmaken van communicatie, zowel richting inwoners als gemeenten.
7. Extra aandacht voor Medische Milieukunde, gelet op o.a. de Omgevingswet en klimaatvraagstukken.
8. Eenmalige extra bijdrage voor de GGD om bovenstaande aandachtspunten te bekostigen.

1.1.2 Het kader benadrukt het belang van preventie en domein overstijgend werken.

COVID-19 maakt de structurele problemen in de (publieke) gezondheid en de rol van maatschappelijke oorzaken (bijvoorbeeld laag inkomen, schulden, laaggeletterdheid, eenzaamheid) zichtbaar. Zij heeft het belang van preventie, en met name bij kwetsbare groepen, uitvergroot. Het Verwey-Jonker Instituut benoemt in haar advies "Versterking publieke gezondheid" van juni 2021 onder andere het belang van een integrale, langdurige, programmatische aanpak om te komen tot gezondheidswinst met aandacht voor gezondheidsachterstanden en leefstijl. Zij bepleit daarbij het versterken van de rol van de GGD in het kader van een goede infrastructuur publieke gezondheid. GGD GHOR Nederland heeft het nieuwe kabinet opgeroepen om structureel te investeren in herstel en versterking van publieke gezondheid met bijbehorende financiële middelen. Deze standpunten ondersteunen de doorontwikkeling van GGD NOG naar een robuuste organisatie.

1.1.3 COVID-19 vraagt het blijven inspelen op ontwikkelingen.

De aanpak van COVID-19 wordt in 2022 vervolgd. Het is nog onduidelijk hoe deze aanpak er vanaf 2023 uit zal zien. Het is mogelijk dat de bestrijding van infectieziekten landelijk geheel anders georganiseerd wordt. De integrale gezondheidsmonitor COVID-19 van GGD en andere partijen houdt de komende vijf jaar de fysieke en mentale gezondheidseffecten van COVID-19 bij. De kosten voor de uitvoering blijven gedekt door het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport (VWS).

1.1.4 Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en jeugdgezondheid (JG) ontwikkelen door.

Het RVP houdt in 2022 een HPV inhaalcampagne voor 18-26-jarigen. Deze vaccinatie is niet meer alleen voor meisjes maar ook voor jongens bestemd en wordt vanaf 10 jaar gegeven. Deze vaccinatie moet het Humaan Papillovirus (HPV) bestrijden wat baarmoederhalskanker en peniskanker kan veroorzaken. De nieuwe leeftijdsgroep 18-26-jarigen wordt in principe vast onderdeel van het RVP vanaf 2023.

Het basistakenpakket JG wordt landelijk in 2022 geactualiseerd. Vanaf 1 januari 2015 moet er in het basispakket van de GGD structureel een aanbod worden gedaan aan jongeren vanaf 14 jaar. De kosten van JG-adolescenten werden jarenlang apart gesubsidieerd. Deze worden nu na een jarenlang pleidooi door onder andere gemeente Doetinchem vanaf 2023 opgenomen in de inwonerbijdrage. Hiermee wordt de uitvoering van JG-adolescenten beter geborgd als integraal onderdeel van de JG als geheel en worden de kosten evenredig verdeeld over de deelnemende gemeenten. Tegelijkertijd is afgesproken dat de subregio's vanaf 2023 zelf de invulling van de JG-adolescenten kunnen vormgeven. De (ambtelijke) gesprekken hierover zijn al begonnen. Dit doet recht aan de koersnotitie die stelt dat bij nieuwe (vormgeving van) producten een goede voorbereiding door GGD en ambtenaren nodig is alvorens er een bestuurlijk besluit wordt genomen.

1.2 Het financieel kader gaat uit van de vastgestelde indexeringsystematiek van 21 november 2019.

De GGD stelt de indexering voor de inwonerbijdrage voor 2023 op 2,63%. Dit is gebaseerd op de cijfers van het CPB in de septembercirculaire (loonvoet sector overheid en prijs overheid consumptie netto materiaal). Zij stelt de cijfers op basis van het CPB zo nodig bij als de programmabegroting 2023 wordt opgesteld.

Financiën

Verwachte kosten van de uitwerking van de zeven aandachtspunten 'takendiscussie'.

De uitwerking van de zeven aandachtspunten voortvloeiend uit de takendiscussie zullen naar verwachting stijgen met € 565.000 per jaar. De GGD stelt voor deze voor de hele GGD-regio vanaf 2023 als volgt te dekken:

Structureel

- € 340.000 verhoging inwonerbijdrage met 2,69% in 2023;
- € 225.000 verhoging tarieven Plusproducten (deel voor rekening van derden)

Incidenteel

- Incidentele kosten uit de bestemmingsreserve frictiebijdrage JGZ Apeldoorn en het kleine positieve saldo in de jaarrekening wat zich de afgelopen jaren voordeed.
- Een eenmalige bijdrage van gemeenten van € 562.000 in 2023, € 363.000 in 2024 en € 242.000 in 2025.

Verwachte inwonerbijdrage 2023

De indexering van de inwonerbijdrage is in de uitgangspuntennota bepaald op 2,63%.

Het aantal inwoners per gemeente is bepalend voor de inwonerbijdrage per gemeente. Het betekent voor gemeente Doetinchem, uitgaande van 58.516 inwoners per 30 september 2021, een inwonerbijdrage voor 2023 van € 17,38:

Publieke gezondheidszorg:	€ 8,38/inwoner:	€ 490.505
Jeugdgezondheidszorg:	€ 9,00/inwoner:	€ <u>526.682</u>
Totaal:		€ 1.017.187

De structurele kosten voor de uitwerking van de zeven aandachtspunten en voor de JG-adolescenten in de uitgangspuntennota zijn hier *niet* in meegenomen. De GGD stelt in de nota voor deze cijfers te verwerken in de 1^e en 2^e begrotingswijziging van de GGD-begroting 2023. Dit is gebruikelijk bij zogenaamde beleidswijzigingen.

Verwachte extra verhoging inwonerbijdrage 2023

De kosten van de zeven aandachtspunten en voor de JG-adolescenten worden voor gemeente Doetinchem geraamd op respectievelijk € 26.560 en € 33.226. Herschikking van middelen zorgt voor dekking.

- De kosten voor de JG-adolescenten

Deze kosten worden nu gefinancierd vanuit het budget preventie jeugd, taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie in de vorm van een subsidie (€ 49.150). Deze kosten worden vanaf 2023 onderdeel van de inwonerbijdrage GGD, taakveld 7.1 volksgezondheid. Het bedrag bedraagt dan door een nieuwe verdeelsleutel € 33.226. Dit betekent voor gemeente Doetinchem een structureel financieel voordeel van ongeveer € 16.000.

- *Actualisering verdeling middelen RVP tussen Yunio en GGD*

De Rijksvaccinatieprogramma middelen (RVP) vanuit het gemeentefonds zijn door ons verdeeld in 75% Yunio en 25% GGD. De veranderingen in de daadwerkelijk inzet RVP vraagt een herverdeling van 55% Yunio en 45% GGD. Dit betekent een verschuiving van budgetmiddelen van Yunio naar GGD van € 22.600 binnen taakveld 7.1 Volksgezondheid.

De aanpassing van de bekostigingssystematiek JG-adolescenten en de juiste verdeling van RVP-middelen zorgen voor dekking van de te verwachten structurele verhoging van de inwonerbijdrage 2023 en leveren per saldo een structureel voordeel op van € 11.964.

<u>Inwonerbijdrage GGD NOG o.b.v. 58.516 inwoners</u>	2023
Publieke gezondheid	490.505
Jeugdgezondheid	526.682
Inwonerbijdrage GGD	1.017.187
Aandachtspunten	26.560
JG-adolescenten	33.226
Totaal	1.076.973

<u>Verwachte extra verhoging inwonerbijdrage 2023</u>	
Aandachtspunten	26.560
JG-adolescenten	33.226
Totaal extra verhoging inwonerbijdrage	59.786

<u>Herschikking financiële middelen</u>	
Budget JG-adolescenten taakveld 6.1 naar 7.1	49.150
Aanpassing RVP 55% Yunio & 45% GGD	22.600
	71.750
Structureel voordeel	11.964

Incidentele meerjaren kosten volgens besluit van AB 18 november 2021

De incidentele meerjaren kosten voor de uitvoering van de takendiscussie worden als volgt geraamd voor Doetinchem.

Incidentele bijdrage t.b.v. de zeven aandachtspunten					
Inwoners 31/12/20	2023	2024	2025	2026	Totaal
58.263	43.867	28.334	18.889	0	91.090

De uitgangspuntennota gaat uit van de CPB-indexcijfers van september 2021. Bij het opstellen van de concept Programmabegroting 2023 in maart 2022 worden de CPB-cijfers van december 2021 gebruikt, die dan bekend zullen zijn, en het aantal inwoners per 31 december 2021.

Uitgangspuntennota - Begroting 2023

Het budget voor de inwonerbijdrage GGD NOG in onze begroting is met de kadernota 2022 vanaf 2022 structureel op het juiste niveau gebracht en er zijn afspraken gemaakt over de indexering. De uitkomsten van de takendiscussie leiden nu tot een extra investering (structureel en incidenteel) die noodzakelijk wordt geacht om de GGD robuuster en daarmee toekomstbestendig te maken. Deze Uitgangspuntennota wordt meegenomen in de concept programmabegroting 2023 van de GGD. De financiële effecten uit de programmabegroting 2023 GGD NOG voor Doetinchem moeten worden meegenomen bij de opstelling van de begroting 2023 Doetinchem.

Kanttekeningen

1.a. Leidt de takendiscussie nu geheel tot zo'n structurele verhoging van de inwonerbijdrage?

De verhoging van de inwonerbijdrage is niet volledig toe te schrijven aan het inhoudelijk kader gericht op de zeven aandachtspunten 'takendiscussie'. Er dient namelijk rekening gehouden te worden met een sterk toegenomen loon- en prijsindex (2,3% respectievelijk 1,5%). Ook de toevoeging en uitbreiding van het RVP (verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2022) zorgt voor een hogere inwonerbijdrage. Wij worden hiervoor door het Rijk in het gemeentefonds gecompenseerd.

Tegelijkertijd is duidelijk dat de zeven aandachtspunten een duidelijke extra investering vergen. Wij mogen van de GGD verwachten dat de gevraagde extra financiële investeringen de komende jaren hiertoe beperkt blijven. Samenwerking met Het Service Centrum (HSC) en met de VNOG op het gebied van ondersteunende processen leidt naast efficiëntie mogelijk ook in relatie tot HSC tot een kostenbesparing.

1.b-c-d. Hebben gemeenten inhoudelijk nog invloed bij de uitwerking van de aandachtspunten?

Wij verwachten dat wij als gemeenten bij de uitwerking van de zeven aandachtspunten 'takendiscussie' aan de voorkant worden betrokken bij de concrete invulling door de GGD, voor zover deze inhoudelijk en direct relevant voor gemeenten zijn. Daarbij geldt ook dat daar waar gewenst de dienstverlening van de GGD meer van nabij wordt gemonitord op inzet en resultaat. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De GGD dient ons goed op de hoogte te houden van de resultaten van de uitwerking van de aandachtspunten.

3. Wat betekent de uitwerking van de aandachtspunten voor onze begroting?

Het budget voor de inwonerbijdrage GGD NOG in onze begroting is in 2022 structureel op het juiste niveau gebracht en er zijn afspraken gemaakt over de indexering. De uitkomsten van de takendiscussie leiden nu tot een extra investering (structureel en incidenteel) die noodzakelijk wordt geacht om de GGD robuuster en daarmee toekomstbestendig te maken. De financiële effecten uit de programmabegroting 2023 GGD NOG voor Doetinchem moeten worden meegenomen bij de opstelling van de begroting 2023 Doetinchem.

Vervolg

- Het bestuur van de GGD wordt geïnformeerd over uw besluit van 24 februari 2022.
- Het AB bespreekt de Uitgangspuntennota ondertussen op 17 februari 2022.
- Het DB werkt de uitgangspunten en de reacties van gemeenten daarop uit in de concept Programmabegroting 2023.
- Het AB bespreekt op 7 april 2022 de concept Programmabegroting 2023. Vervolgens kunnen gemeenteraden hierop zienswijzen inbrengen.
- Het AB stelt op 7 juli 2022 de definitieve Programmabegroting 2023 vast.

Bijlagen

1. Uitgangspuntennota 2023 GGD NOG (Kaders voor begroting 2023)
2. Vergaderstukken "takendiscussie" van het besluitvormende AB van 18 november 2021.
3. Conceptbrief aan de GGD NOG: reactie Uitgangspuntennota 2023.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM